

Enfrevolir.

¹ Alguns fins el confongueren amb *frivol* i l'usaren erròniament amb el sentit d'aquest mot, amb el qual no té res a veure; això d'una banda creava vacil·lació i timidesa per part dels prudents, cosa que ajudaria a la raresa en el S. XIX, i altres d'atrevisits l'usaren malament així: el bo de Careta ho creu, i àdhuc pretén condemnar l'ús de *frivol* en el seu bàrbar diccionari de *barbrismes*. — ² 127.3, traduint *foibles* de l'original. És curiós que en altres passatges aparegui en una forma escrita *flabla* (amb la *â* acostumada d'aquest text, grafia aproximada de la *â* neutra mallorquina): «molt lo veia *flabla* e lang<u>it», «la fêmbre era de *flâble* complació» (33.17, 158.4), també traduint *foible*. Cosa que fa pensar si aquí tenim la primera de les dues L del llatí; i no és impossible, com sigui que *foible* es troba també encara algunes vegades en francès medieval (picard especialment, FEW III, 615b21f. i ss.), i *freble* algun cop en oc. ant., encara més *flebe* i anàlegs; tampoc és segur, puix que són casos més aviat rars en aquestes llengües; en la *Questa* hi ha també *fâblas*, que ja he citat, *fâble* 153.35 i *afebllit* 129.28, i l'errada del tipus *pregron* per *pregon* s'hi troba prou sovint.

FRIABLE, pres del ll. *friabilis*. □ 1.ª doc.: 1917, *DOrt*.

DERIV.: *Friabilitat* [id.].

Frianderia, V. *fregir* *Fricació*, V. *fregar*

FRICANDÓ, del fr. *fricandeau* id., per a la formació del qual veg. els detalls en el DCEC-DECH (II, 957) i el FEW (III, 793a, apartat c). □ 1.ª doc.: fi S. XVIII, B. de Maldà; el fr. *fricandeau*, mj S. XVI (Rabelais).

«La graderia --- tota plena de plats de la fonda, de tot quant podia halagar al apetit de quants anaven allí a sopar, a saber: vàrios fiambres, volateria, *fricandós*, rostits, pastisseries, confitures, plats de llet, la major part dulçayna per sos aficionats», Maldà (*Excursions*, p. 169). «*Fricandó*: platillo de la cuyna francesa», Lab. 1839. També s'ha usat una variant *flicandó* (que jo ja no he sentit): «--- lo senyor Cosme dinarà ab nosaltres. --- encara no he apuntat pel carrer del Pont de la Parra, he sentit unes fragàncies de *flicandó*, que ---», EmVilanova [*Escr. Barcelonines*, ed. 1906, p. 163]; i en el *DBal.*, aquí amb una definició «ternera mechada con salsa de acederas».

Del mateix radical (veg. Wartburg, *Französisches Etym. Wb.* III, 796a, 791b, i DCEC/DECH) el francès *fricassée* 'plat de carn tallada a bocins i cuinada amb un suc', que també ha tingut alguna penetració en català en la forma comarcal *fricassea* (DAG., *AlcM*) o *fricasseia* [*SLitCosta*]; *fricassejar* b. emp. (*AlcM*). *Fricot* men., del fr. *fricot* 'guisadet, guisofi' [1773, FEW 793b, § b]. + *Fricaut*, -auta, 'bonic, elegant', mot afectiu molt vell de Camprodon que Mn. Julià Pascual ja sentia fa uns cinquanta anys, en frases com «saba-

ter, feu-me unes sabates ben *fricautes*», prové d'un mot occità de la mateixa família: alt i b. llem. *fricau*, -audo «ragoütant»; Forés *fricaude* «régal, nourriture»; St. Étienne *fricaude* f. pl. «friandises»; cf. Saintonge *frigaud*, variant de *figal*, «gourmand» (FEW, 793b, §§ f i g).

Fricatiu, *fricció*, *friccionar*, V. *fregar* *Fricot*, V. *fricandó*

FRI-FRIT [Dfa.] o *frit-frit* (Benassal) 'pinsà', onomatopeia.

Friger, V. *fregir* *Frigid*, *frigidari*, *frigidesa*, *frigidissim*, *frigiditat*, V. *fred* *Friigo*(l), *frigola*, *frigolar*, *frigoleta*, V. *farigola* *Frigoria*, *frigorífic*, V. *fred* *Frimolada*, V. *enfremunar* *Frinella*, V. *franella*

FRINGAIRE, ross. i a-emp., 'festejador, galant', 'dona galant', mot afí i probablement pres de l'oc. mod. *fringaire* id., derivat de l'oc. mod. *fringà* 'festejar', 'còrrer-la amb dones', fr. pop. i dial. *fringuer* 'saltironar, trascamar', 'jeure sexualment', mots de creació expressiva. □ 1.ª doc.: c. 1880, DAG. (*fli-*), Saisset (*fri-*).

Fringaire «festejador, festejare» fou usat algunes vegades per Saisset (*Catal. del Ross.*, p. 251; *AlcM*); «*flingaire*: enamorat, Perpinyà» (DAG.). «Conversant sobres de les bèsties arribaren a Taurinyà ---. —I la Catrineta? Encara té aquell visatge d'àngels? --- I *fringaire* ne té pas cap? —Sa mare li'n vol donar un que fa pas per ella ---. —Si me la volguéssiu gardar, belleu qualque dia...», Massó i Torrents (*Croquis Pir.*, Bibl. Pop. Av. I, 32). També, però, té sentit pejoratiu, 'dona deshonesto o lleugera': «essent tan pura com quan la seva mare l'havia parida, estergia els sentiments d'una *fringaire* i assaboria en les mirades malicioses dels rellogats el sensualisme de somiades delícies», Cotomines (*La Dona Llejta* IV, c. 1904, *A Recés*, p. 174); havia anotat el mot a Llers el 1898: «*fringaire* o *flingaire* querida: ex. *aquesta és la flingaire d'en ---*»; i hi tornà, aplicant-ho a una pecadora empordanesa penedida: «tot era omplir de vi ranci el porró de la taula del truc, i parlar del promès de la Lluïsa, que ja no anomenava desdenyosament, com abans, 'la *fringaire* de la meva neboda'», *Pigmalió* IX, p. 129. «*Fringaire*: galant, amant», Grandó, *Vocab. Ross. (Misc. Fabra, 192)*.

En llengua d'oc és un mot molt estès, i d'ús molt més general *fringaire* «amant», prov. (rodan.), roerg. i del finès baix i central; «pretendant» en altres localitats (N. de la Droma), «amoureux» a l'Alt Arieja, Agén i Bearn, nom d'agent del verb *fringà* 'manyagar' (Arieja), «courtiser, faire la cour en vue du mariage» a d'altres localitats prov. i llgd., «courir les filles» en el Delinat. Que va amb el fr. pop. i dial. *fringuer*, amb el doble significat de 'jeure amb dona' i de «sauter, gambader», en tots dos des del S. XV (d'on també el fr. comú *fringant* «sémillant»). Em sembla clar que tenen raó Sainéan (*Sources Indig.* II, 86) i Wartburg